

Komentar in karta: 1/97

SLA V495 ‘debel’

Vlado Nartnik, Petra Kostelec

1. Gradivo

Za pomen ‘tak, ki ima na telesu razmeroma veliko tolšče, mesa’, knj. *dēbel* (é), si po pogostnosti sledijo leksemi *debel(i)*, *tolst*, *tučen*, *rejen* in *zavaljen*, drugi leksemi so enkratnice.

2. Morfološka analiza

- debel(i)** < *deb-el-*ȝ(-j-ȝ)* ‘debel’
- tolst(i)** < *tblst-*ȝ(-j-ȝ)* ‘debel, tolst’
- tučen** < *tuč-*ȝn-ȝ* ← *tuk-*ȝ* ‘mast, salo’
- zavaljen** < *za-val̄-en-*ȝ* ← *za-val-i-ti ← *val-i-ti ‘kotaliti, valjati’
- rejen** < *red-*ȝ-en-ȝ* ← *red-i-ti ‘hraniti’ ← *red-*ȝ* ‘hrana’
- krepek** < *krēp-*ȝk-ȝ* ← *krēp-*ȝ* ‘močan, trden’
- močan** < *mot-*ȝn-ȝ* ‘močen, silen’ ← *mot-*ȝ* ‘moč, sila’
- masten** < *mast-*ȝn-ȝ* ‘maston’ ← *mast-*ȝ* ‘mast’
- obilen** < *ob-vil-*ȝn-ȝ* ← *ob-vil-*ȝ* ‘izdaten, močen’
- razgnan** < *orz-gv̄n-a-n-*ȝ* ← *orz-gv̄n-a-ti ‘razgnati’ ← *gv̄n-a-ti ‘gnati’
- okrogel** < *o-krog-l-*ȝ* ← krog-*ȝ* ‘krog’
- ritast** < *rit-ast-*ȝ* ← *rit-*ȝ* ‘rit’
- razbasan** < *orz-(bas)-a-n-*ȝ* ← *orz-(bas)-a-ti ← *(bas)-a-ti ‘nalagati, tlačiti’ ← stvnem. *fazzōn* ‘držati, vsebovati, nalagati’
- gadraſt** ≤ *(xadr)-ast-*ȝ-j-ȝ* ← nem. *Hader* ‘cunja, capa’
- vampast** < *(vamp)-ast-*ȝ* ← *(vamp)-*ȝ* ‘vamp, trebuh’ ← bav. srvnem. *wamp* ‘trebuh’
- hlamast** < *(xlam)-ast-*ȝ* ← nem. *Flähme* ‘lakotnica’
- špehast** < *(špex)-ast-*ȝ* ← *(špex)-*ȝ* ‘špeh’ ← bav. srvnem. *spēch* ‘slanina, salo’
- blekasti** < *(blek)-ast-*ȝ-j-ȝ* ← *(blek)-*ȝ* ‘krpa’ ← srvnem. *vlēc* ‘krpa’
- banjati** < *(bań)-at-*ȝ-j-ȝ* ← *(bań)-a ‘banja; širok predmet’ ← poznolat. *bānea* ‘banja’

3. Posebnosti kartiranja

Kot enkratnice so kartirani leksemi *špehast* v T049, *razgnan* v T060, *obilen* v T085, *močan* v T229, *hlamast* v T250, *masten* v T291, *blekasti* v T374 in *banjati* v T405.

Kot opis je kartiran odgovor *tolsta rit* v T351.

Kot tretji in nadaljnji odgovor v posamezni točki so z znakom za komentar kartirani leksemi *vampast* v T029, *razbasan*, *ritast* in *gadrast* ter opis *dobro on vidi* v T049, *okrogel* v T300 ter *krepek* in *tolst* v T404.

Z znakom »glej gradivo« je kartiran odgovor *debeluhar* v T302 in T377.

4. Uporabljena dodatna literatura

Duden 7; Kostelec 2007; Spinozzi Monai 2009

5. Primerjaj

SLA: V496 ‘trebušast’ (1/98); OLA: 1920, 1922; ALE: 141; SDLA-SI: /; ALI: 267; ASLEF: 1359; HJA: 1759